

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

nad Labem ze dne 29. 11. 2016 žalobkyně není invalidní, neboť její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jen o 30 %, zatímco pro přiznání invalidního důchodu pro invaliditu alespoň I. stupně je nutný mít pokles nejméně o 35 %.

### **Žaloba**

2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že žalovaná se opírá o posudek ze dne 29. 11. 2016 posudkové lékařky, paní MUDr. D. H., která ovšem není specialistkou v oboru urogynekologie a tudíž nemůže zcela posoudit, zda se jedná o střední stresovou inkontinenci. Žalobkyně dále podotkla, že z doložených lékařských zpráv vyplývá, že žalobkyně trpí inkontinencí II. stupně, jejíž příznaky odpovídají střední stresové inkontinenci dle kapitoly XIV, oddílu A, položce 8c, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 359/2009 Sb.“). S ohledem na uvedené žalobkyně navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

### **Vyjádření žalované k žalobě**

3. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě mj. uvedla, že věc se týká zdravotního stavu, a proto nechť je zdravotní stav žalobce posouzen příslušnou Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem, od jejíhož posouzení by se mělo odvíjet rozhodnutí soudu ve věci.

### **První ústní jednání před soudem**

4. Žalobkyně při ústním jednání soudu, které se konalo dne 15. 11. 2017, kdy soud zrekapituloval správní spis, odkázala na argumentaci obsaženou v žalobě, přičemž zdůraznila, že její zdravotní stav má tendenci se jen zhoršovat, a že nyní již trpí inkontinencí III. stupně. K posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 21. 6. 2017, který soud nechal vypracovat pro účely předmětného soudního řízení a jímž soud provedl při jednání dokazování, žalobkyně namítla, že jej neshledává úplným a objektivním, když přítomná přizvaná odbornice na inkontinenci náležitě nezhodnotila její zdravotní stav s tím, že subjektivní obtíže žalobkyně jsou pro ní obtížně hodnotitelné. Žalobkyně dále zdůraznila, že její zdravotní stav s inkontinencí je velmi vážný, což konstatovala i její ošetřující lékařka MUDr. G.. Z tohoto důvodu žalobkyně navrhl, aby její zdravotní stav byl pro zajištění náležité objektivizace opětovně posouzen jinou posudkovou komisí, pokud možno v Praze.
5. Pověřená pracovnice žalované v reakci na provedené dokazování uvedla, že dotýčný posudek shledala úplným a objektivním, nicméně akceptovala výhrady žalobkyně vůči tomuto posudku. Vůči případnému opětovnému posouzení jinou posudkovou komisí neměla výhrad.

### **Druhé ústní jednání před soudem**

6. Soud při druhém ústním jednání, které se konalo dne 2. 5. 2018, nejprve zrekapituloval dosavadní průběh jednání a nato přikročil k dokazování, a to čtením posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze ze dne 7. 3. 2018, který soud nechal

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

vypracovat na základě návrhu žalobkyně pro zajištění náležité úplnosti a objektivit soudního rozhodnutí. K dotazu soudu účastníci shodně prohlásili, že nemají žádných výhrad k provedení dokazování a předmětný posudek shledali úplným a objektivním.

7. Účastníci na dotaz soudu shodně uvedli, že se k věci nehodlají dále vyjadřovat a nemají návrhy na provedení dalšího dokazování.
8. Žalobkyně ve svém závěrečném vystoupení navrhla, aby soud vyhověl žalobě v plném rozsahu s ohledem na jednoznačné závěry uvedené v posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze ze dne 7. 3. 2018 a zároveň uvedla, že náhradu nákladů řízení nepožaduje a výslovně se jí vzdává.
9. Pověřená pracovnice žalované ve svém závěrečném vystoupení sdělila, že rozhodnutí ve věci ponechává na úvaze soudu, přičemž náhradu nákladů řízení nepožadovala, neboť žalované ze zákona nepřísluší.

### Posouzení věci soudem

10. Napadené rozhodnutí i jemu předcházející rozhodnutí soud přezkoumával v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené ust. v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
11. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedených ústních jednání, při kterých se provádělo dokazování jednak zdravotním posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 21. 6. 2017 a jednak zdravotním posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze ze dne 7. 3. 2018, jež nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, dospěl soud k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
12. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Dne 30. 9. 2016 vydala Česká správa sociálního zabezpečení výše citované prvostupňové rozhodnutí, jímž byla žalobkyni zamítnuta žádost o invalidní důchod. Toto prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku vypracovaného MUDr. R. K., který při zjišťovací lékařské prohlídce konané dne 22. 9. 2016 posoudil zdravotní stav žalobkyně a dospěl k závěru, že u jmenované je dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s poklesem její pracovní schopnosti o 20 % s tím, že rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIV., odd. A, položce 8b přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., pro které je stanoveno procentní rozmezí ve výši 20 % až 30% možné míry poklesu pracovní schopnosti posuzovaného, s tím, že

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ust. § 3 a 4 vyhlášky č. 359/2009 Sb. nemění.

13. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky. V rámci řízení o nich nechala žalovaná vyhotovit nový posudek o invaliditě ze dne 29. 11. 2016, jež zpracovala posudková lékařka MUDr. D. H. Ta opětovně posoudila zdravotní stav žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla k závěru, že u jmenované je skutečně dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, kdy rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIV., odd. A, položce 8b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pokles její pracovní schopnosti však činí toliko 30 % ze zde uvedeného procentního rozmezí ve výši 20 % až 30%, s tím, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ust. § 3 a 4 vyhlášky č. 359/2009 Sb. nemění. V porovnání s posudkem zpracovaným v I. instanci konstatovala, že posouzení na I. instanci proběhlo v souladu s platnými předpisy sociálního zabezpečení a neshledává medicínské důvody ke změně posudkového výroku, který tímto potvrzuje. Na základě uvedeného posudku vydala žalovaná napadené rozhodnutí, jímž žalobkyni žádost o invalidní důchod zamítla.
14. Podle ust. § 39 odst. 1 až 5 zákona o důchodovém pojištění je *pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
- a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
  - b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
  - c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
15. *Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*
16. *Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,*
- a) *zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,*
  - b) *zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,*
  - c) *zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,*
  - d) *schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,*
  - e) *schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,*
  - f) *v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.*
17. *Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.*
18. *Způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

podle ust. § 39 odst. 4 písm. e) zákona o důchodovém pojištění, pak stanovuje prováděcí předpis, konkrétně vyhláška č. 359/2009 Sb.

19. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod alespoň I. stupně je existence invalidity pojištěnce, která dosahuje alespoň zákonem stanovené hranice 35 % (srov. ust. § 38 a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Bylo proto třeba zjistit, zda žalobkyně splňovala ke dni 30. 11. 2016, tedy ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity, tj. zda u ní byl dán pokles její pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
20. Soud se nespokojil se závěry posudku ze dne 29. 11. 2016, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“), která je v těchto věcech dle ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Tato posudková komise nově posoudila celkový stav žalobkyně, dále také posoudila pokles pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobkyně.
21. Prvotní příčina dlouhodobě nepříznivého stavu žalobce byla posudkovou komisí vyhodnocena jako močová inkontinence II. stupně. Žalobkyně k posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 21. 6. 2017 ovšem kategoricky namítla, že je neúplný a neobjektivní, neboť vyšetřující lékařka náležitě nezhodnotila její zdravotní stav s tím, že subjektivní obtíže žalobkyně jsou pro ni obtížně hodnotitelné. Žalobkyně zároveň navrhla přezkoušení svého zdravotního stavu jinou posudkovou komisí.
22. Soud si proto vyžádal v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze. Tato posudková komise nově posoudila celkový stav žalobkyně, dále také posoudila pokles pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobkyně.
23. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 7. 3. 2018. Žalobkyně byla jednání posudkové komise osobně přítomna. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla posudková komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc a spisové dokumentace Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem pak Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně ke dni 30. 11. 2016 byl 40 %, což odpovídá I. stupni invalidity.
24. Posudková komise konstatovala, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení – střední stresová inkontinence, tj. zdravotní postižení uvedené v kapitole XIV., odd. A, položce 8c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti dle tohoto zařazení činí dle posudkové komise 40 % ze Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

zde uvedeného procentního rozmezí ve výši 40 % až 50 %. Ke stanovené míře procentního poklesu posudková komise konstatovala, že dolní hranici daného rozmezí zvolila i s přihlédnutím ke kvalifikaci žalobkyně, dosavadnímu průběhu zdravotních obtíží a také vzhledem k přístupu žalobkyně k řešení obtíží, jakož i k dalším přítomným zdravotním potížím žalobkyně. Důvod pro změnu procentní míry poklesu pracovní schopnosti ve smyslu ust. § 3 a 4 vyhlášky č. 359/2009 Sb. posudková komise neshledala. Závěrem posudková komise uvedla, že pro žalobkyni není do doby dořešení inkontinence vhodná fyzicky namáhavá práce nebo práce s dlouhodobým přecházením, vhodná je práce vsedě s možností odcházet častěji na WC.

25. Po souhrnném zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudních jednáních, soud konstatuje, že Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze jednala v řádném složení, že její posudek, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace, odborných lékařských nálezů a spisové dokumentace Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem, to vše za osobní účasti žalobkyně.
26. Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze přitom na rozdíl od posudkových lékařů žalované a Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ohledně míry poklesu pracovní schopnosti u žalobkyně dospěli k závěru, že dosahuje 40 %, takže z této skutečnosti je patrné, že žalobkyně splnila podmínku invalidity I. stupně dle zákona o důchodovém pojištění, a to dosažení minimálně 35% míru poklesu pracovní schopnosti.
27. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze obsaženým v posudku ze dne 7. 3. 2018, neboť tyto závěry soud vyhodnotil jako komplexní a zevrubně zdůvodněné, a proto za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek posudkové komise či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobkyně. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznesly ani žalovaná ani samotná žalobkyně poté, co byly seznámeny s posudkovým závěrem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003–50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz), nebo ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003–48 či ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 Ads 143/2008–92, které jsou rovněž dostupné na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)).
28. S ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování vycházela z neúplně zjištěného skutkového stavu. Soud proto napadené rozhodnutí pro vadu řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. podle ust. § 78 odst. 1, odst. 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. S ohledem na to, že stejnou vadou jako napadené rozhodnutí, je zatíženo i rozhodnutí první instance, a to výše citované rozhodnutí žalované ze dne 30. 9. 2016, přistoupil soud i k jeho zrušení podle ust. § 78 odst. 3 s. ř. s., z důvodu uvedeného v ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. přitom platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem soudu vysloveným v daném zrušujícím soudním rozhodnutí. Bude proto na žalované, aby znovu o nároku žalobkyně rozhodla, přičemž bude vycházet z toho, že žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní v rozsahu I. stupně invalidity.

29. Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalovaná nebyla ve věci úspěšná a žalobkyně náhradu nákladů řízení nepožadovala.

#### Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem dne 2. května 2018

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v.r.  
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.